

Παραγωγή και ορθολογική διαχείριση απορριμμάτων

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα προσφέρεται για την Προδημοτική Εκπαίδευση και όλες τις τάξεις της Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα, εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00 – 13:30 ή 09:00 – 16:00).

Σημείωση 1:

Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται πιο κάτω εκτείνεται μέχρι το απόγευμα. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί το πρόγραμμα να ολοκληρωθεί μέχρι τις 13:30, ή και πιο νωρίς, τότε να γίνουν σχετικές συνεννοήσεις μεταξύ των συνοδών εκπαιδευτικών με το προσωπικό του Κέντρου.

Σημείωση 2:

Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

Σημείωση 3:

Το πρόγραμμα για την Προδημοτική Εκπαίδευση αρχίζει στο Κ.Π.Ε. Αθαλάσσας και ολοκληρώνεται στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Αθαλάσσας.

Το πρόγραμμα για τη Δημοτική Εκπαίδευση αρχίζει στο Κ.Π.Ε. Αθαλάσσας και ολοκληρώνεται στη Μονάδα Συλλογής Παλαιών Μετάλλων και Ανακύκλωσης Ηλεκτρικών και Ηλεκτρονικών Συσκευών Eriphanίου Scrap Metal Ltd, στη Βιομηχανική Ζώνη Γερίου. Η μεταφορά προς τη Βιομηχανική Ζώνη Γερίου γίνεται με το λεωφορείο του σχολείου.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθήτριες/μαθητές αναμένεται να:

- Αντιληφθούν έννοιες που έχουν σχέση με τα απορρίμματα, όπως διαχείριση απορριμμάτων, ανακύκλωση, ανακυκλώσιμα υλικά, είδη και διαχωρισμός απορριμμάτων, επαναχρησιμοποίηση, κατανάλωση, παραγωγή προϊόντων, πρώτες ύλες, χωματερή...
- Γνωρίσουν διαδικασίες περισυλλογής απορριμμάτων και τη λειτουργία των χώρων απόρριψής τους.
- Εντοπίσουν και να μελετήσουν τις αρνητικές παρεμβάσεις του ανθρώπου στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Αθαλάσσας.
- Παρακολουθήσουν τη διαδικασία συλλογής και επεξεργασίας απορριμμάτων (επίσκεψη σε συγκεκριμένη Μονάδα συλλογής και επεξεργασίας – αφορά μόνο τις τάξεις του Δημοτικού).
- Ευαισθητοποιηθούν σε θέματα ορθής διαχείρισης απορριμμάτων.
- Εντοπίσουν ανθρώπινες ενέργειες που δημιουργούν απορρίμματα.
- Διερευνήσουν τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις από τη συνεχή αύξηση των απορριμμάτων.
- Αποκτήσουν δεξιότητες παρατήρησης, μέτρησης, καταγραφής, συζήτησης, επικοινωνίας και συγκέντρωσης πληροφοριών για τους τρόπους μείωσης του όγκου των απορριμμάτων και για τους τρόπους ορθολογικής διαχείρισής τους, σε τοπικό επίπεδο.
- Συνειδητοποιήσουν ότι ο σύγχρονος τρόπος ζωής και κυρίως τα σύγχρονα καταναλωτικά πρότυπα αποτελούν βασικούς παράγοντες για την αύξηση των απορριμμάτων και την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής.

- Συνειδητοποιήσουν την ευθύνη που ο καθένας φέρει στο πρόβλημα της αύξησης των απορριμμάτων και την ανάγκη για επαναπροσδιορισμό των καταναλωτικών μας συνηθειών και ιεράρχηση των αναγκών μας, ως παραγόντων μείωσης των απορριμμάτων.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00-09:30	<p>Άφιξη – Καλωσόρισμα στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αθαλάσσας. Γίνεται εισαγωγή στο πρόγραμμα μέσα από την προβολή κατάλληλου υλικού (παρουσίαση Power Point) και μια πρώτη προσέγγιση σε σχετικές με το θέμα έννοιες, όπως ανακύκλωση, απορρίμματα, αειφόρος διαχείριση απορριμμάτων, επαναχρησιμοποίηση, κατανάλωση, κομποστοποίηση, παραγωγή προϊόντων, πρώτες ύλες, διαχωρισμός απορριμμάτων, επεξεργασία απορριμμάτων, ορθολογική διαχείριση, περιβαλλοντική υποβάθμιση, ποιότητα ζωής, χωματερή κ.λπ.</p>
9:30-11:00	<p>Μελέτη πεδίου στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Αθαλάσσας.</p> <p>Οι μαθήτριες/μαθητές έρχονται σε επαφή με το θέμα μέσα από αφήγηση αποσπάσματος από παραμύθι και παρατήρηση εικόνων. Τα πρώτα αυτά ερεθίσματα θα βοηθήσουν τους/τις μαθητές/μαθήτριες να παρατηρήσουν, να μετρήσουν, να χαρτογραφήσουν και να καταγράψουν σε πίνακες τα απορρίμματα που υπάρχουν στο δάσος.</p> <p>Μέσα από τη συζήτηση που ακολουθεί παρουσιάζονται τα αποτελέσματα και αναδεικνύεται η διασύνδεση και με άλλα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη συλλογή των διαφόρων απορριμμάτων, την κατηγοριοποίηση και τον διαχωρισμό τους σε ανακυκλώσιμα και μη ανακυκλώσιμα την πορεία που είχαν τα συγκεκριμένα απορρίμματα μέχρι να καταλήξουν στο δάσος και την ευθύνη των ανθρώπων, την επίδραση της συγκεκριμένης ανθρώπινης παρέμβασης στους κατοίκους του δάσους και στο ίδιο το δάσος, την αποσύνθεση των απορριμμάτων, την πορεία τους μετά από τη συλλογή τους.</p> <p>Ακολούθως, καλούνται να βρουν διάφορες πρώτες ύλες που υπάρχουν στο δάσος (πέτρες, χώμα, ξύλα, νερό) και να τις διασυνδέσουν με τα απορρίμματα που βρήκαν και με διάφορα προϊόντα της καθημερινότητάς μας.</p> <p>Στη συνέχεια, οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται να εντοπίσουν τα «σκουπίδια» του δάσους όπου αναμένεται να μαζευτούν κλαδάκια, φύλλα, καρποί, φτερά κ.λπ. εισάγοντας έννοιες όπως χούμος, βιομάζα, φυσικό λίπασμα και συσχετίζοντας τα με τα σκουπίδια από τον άνθρωπο. Με τα υλικά που έχουν μαζευτεί, μπορούν να γίνουν κατασκευές στο έδαφος.</p>
11:00-11:15	Διάλειμμα
11:15-13:00	<p>Μετάβαση με το λεωφορείο στη Βιομηχανική Ζώνη Γερίου στη Μονάδα συλλογής και επεξεργασίας μετάλλων Eriphanίου Scrap Metal Ltd.</p> <p>Οι μαθητές/μαθήτριες θα οδηγηθούν σε διάφορους σταθμούς (ζύγισμα, δεματοποίηση μετάλλου, διαχωρισμός υλικών ηλεκτρικής συσκευής και διάλυση μεγάλων αντικειμένων), για να γνωρίσουν και να παρακολουθήσουν τη διαδικασία που ακολουθείται, καθώς και να προβληματιστούν για την πορεία που θα έχουν τα διάφορα υλικά μετά από την επεξεργασία που έγινε στη Μονάδα.</p> <p>Μέσω της τεχνικής του ηθικού διλήμματος, καλούνται να αναδείξουν τη σημασία της μείωσης της κατανάλωσης σε σχέση με την ποιότητα ζωής και την εξάντληση φυσικών πόρων.</p>
13:00-14:00	Διάλειμμα - Μεσημεριανό

14:00-16:00

Διεξαγωγή δραστηριοτήτων ανατροφοδότησης:

- Μελέτη άρθρων από το διαδίκτυο για τα οφέλη που προκύπτουν από την ανακύκλωση.
- Συζήτηση με αφορμή φωτογραφίες που θα προβληθούν, σχετικές με ζητήματα που προκύπτουν από τη συγκέντρωση μεγάλων ποσοτήτων απορριμμάτων στην Κύπρο και σε διάφορα μέρη του πλανήτη.
- Τοποθέτηση σημείων πάνω σε έναν παγκόσμιο χάρτη, που να δείχνουν την προέλευση (αν είναι γνωστή) διαφόρων αντικειμένων που έχουν τα παιδιά στην κατοχή τους. Μέσα από συζήτηση επιδιώκεται να γίνει αντιληπτό στα παιδιά ότι τα προϊόντα ταξιδεύουν σε ολόκληρο τον κόσμο, μέχρι να καταλήξουν σε κάποιο μέρος για να «πεθάνουν» ή να συνεχίσουν την πορεία τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθήτριες/μαθητές έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό.

Συστήνεται όπως οι μαθήτριες/μαθητές:

- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα, μολύβια και χρώματα.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι για εργασία στο πεδίο.

Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα, ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων, παρέχονται από το Κέντρο.